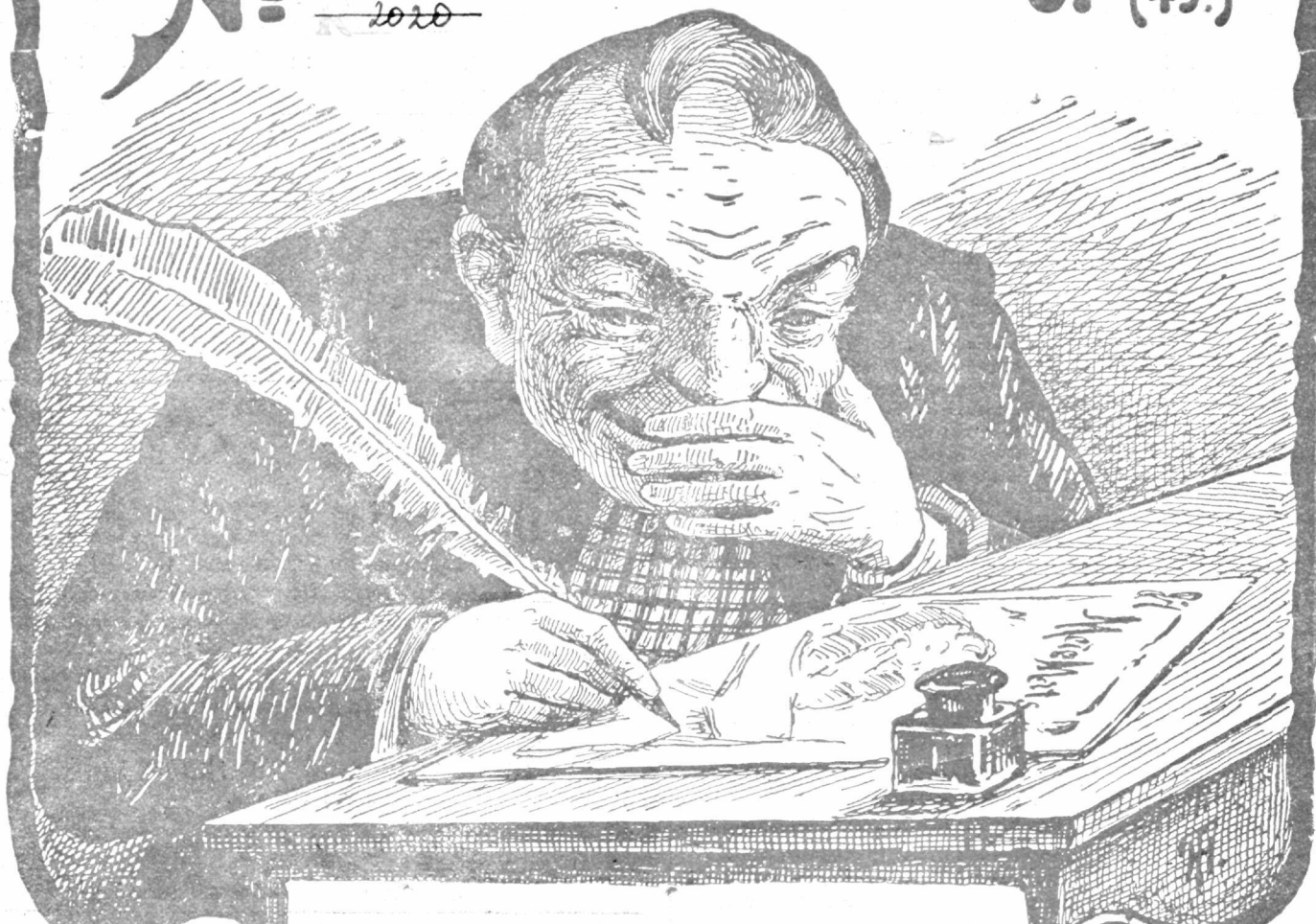

Meie Mats.

Nr

Fr. R. K. ...
Ees. J. ...
Reamat. ...
~~2020~~

6. (49.)

Rahwamehed siit ja sealt
tulnud kokku ilma pealt;
kõik nad Matsi palusid,
haledaste hulusid:
„Armas Mats, sa naljamokk,
lugupeetud pilkekokk,
armu meie peale heida,
meie patud ära peida,
siis sull', kallis naljahammas,
pandakse kord ausammas.“

„Ei kalu püüa ma sogases wees!
nii wastas Mats, wa' lihtne mees.“

Don Tiiker.

Meie Mats.

Waba nalja ja pilke ajakiri.

Ilmub 2 korda kuus. ■ Tellimise hind aastas 2 rbl., pooles a. 1 rbl. Üksik number 10 kop. ■ Kuulutused: 1 weeruline nonpareille rida 10 k.; välised poole kallimad. Mitmekordsed kuulutused odavamalt. Address: „Meie Matsi“ toimetusele, Tallinnas, Müüriwahe uul. nr. 17. ■ Kaastööd (sõnas ja pildis) võetakse hea tasu eest vastu. ■

№ 6 (49). 3 septembril 1911. X. aastakäik.

T. Tiidermanni

päewapildi-materjali kauplus

soovitab omast suurest
päewapildi-apatide
ja materjali ladust

kõiki selles töös tarvitata-
waid asju igas suuruses
ja hinnas.

Aparatisid

25 kop. peale kuni mitmesaja rublani.
Kaup on kõige parematest väljamaa
wabrikutest ja on alati wärske ja hea.
Nüüd on päewapildi tarwidus suur, nii
et igas külas wõib päewapiltnik elutseda;
ka on see töö üks parematest lõbudest.

Päewapildi
õperaamat

ilmus kolmandamas täiendatud trükis,
∴ hind 1 rbl. ∴

Tallinnas, Harjuwärawas nr. 48.

**Kõigis korralikkudes
raamatukaupl. ja raamatukogudes
on järgmised raamatud:**

Mõtted I hind 1 r., II — 1.20 k.
Edasi I — 30 k., II — 20., III — 15 k.
Tagasi — 20 kop.
Trükisõna ja tsensuriamet —
40 kop.
Abielu ja wabaarmastus — 5 k.
Soome. Hulga piltidega — 150 k.
Kapital. Ande hind 30 k.
Ajalooline idealism ja ma-
terialism — 10 k.
Anarhism — 10 k.
Lendkirjad — 34 k.
Lehekülg Schweitsi wabastu-
sest — 20 k.
Ostuühisused ja sotsialism —
20 k.
Piibli sõnaraamat — 1.20 k
Kuda ja mida uskuda — 10 k.
Renani „Jeesuse elu“ — 15 k.
Kelle poeg oli Kristus — 20 k.
Jeesus. Barrabase raamatust
— 10 k.
Wastukohad piiblis — 20 k.
Eesti usk. (Piltidega) — 25 k.

Ütle mulle õigust, armas ema
— 20 k.
Leiwad ja saidad — 1 rbl.
Kohwi aseained jne. 1 rbl.
Peergudest elektrini — 16 k.
Rauatöö — 70 k.
Kehakultura — 30 k
Riigimoonakateks — 19 k.
Aadama ja Eewa päewaraa-
mat — 30 k.
Kriipsud — 75 k.
Kui loodeti. . — 7 k.
Jämedad j'oned — 22 k.
Meie elu — 80 k.
Ka parem seisus — 8 k.
Juku elulugu — 10 k.
Jõulusoow. (Martna tõlge) — 3 k.
Jõuluõhtul — 3 k.
Maaema lapsed — 30 k.
Jutt seitsmest ülespoodust —
55 k.
Sõnajakalad — 50 k.
Sõekaewajad. Zola romaan — 2 r

Asjakohane soow.

Uliõpilane (ülikooli ees): „Tulise pihta, küll saaks
aga sellest majast tore trahter.“
Homo Novus.

Praktikalif.

Poeg (isale, kes rätsep on): „Ja, mille on nut wiiu-
lit tarwis. Wana on väga halb.“
Sja: „Kas siis teda ümber pöörata ei saa?“
Homo Novus.

Salb nägemine.

„Kudas käi käib, trahteriherra?“
„Saunis hästi, herra Karlson, aga filmadega on halb
lugu: juba taks nädalat pole ma Teie käes ainuiski kopinat
näinud.“
Homo Novus.

Zahkus.

Wõõras: „Urge pange pahaks, aga see prae portsjon
on väga väikene.“

Sõrtsmik: „Oh eil Mispärast peafin ma seda pa-
haks panema.“
Homo Novus.

Tapetifid, bordesid, rosetifid
Wene, Soome ja väljamaa
wabrikutest;
leinapappi, makulaturi, naelu,
odawa hinnaga

B. Martinoff

Tallinnas, Suurel turul nr. 13.

M. Antje trükikojas,

Tallinnas, Müüriwahe uul., 17.

Cihunikkudele
walmis kwiitungi-raamatud 20 ja 25 kop fukk;

majaperemeestele

korteri-rala maksu

kwiitungi-raamatud

20 ja 25 kop. fukk.

Uusi, moodsaid nimekaartisid

suures walikus.

Sedel № 6

Kaheteistkümne niisuguse se-
deli (nr. 1—12) ettenäitamisel
antakse ehk saadetakse „Meie
Matsi“ toimetusest ligi 200 lhk.
kogu naljajuttusid

ilma hinnata

kätte.

Igalühel oma seijukoht

Keegi proua waatles kunstniku
pool wärsteste maalitud pilti ja
ajas selle kogemata ümber.

„Palun tuhat korda waban-
dust, herra kunstnik.“

„Oh, pole wiga . . .“

„Miks ei ole. Ta tukkus ju
põrandateki peale ja määrab selle
ära.“

Homo Novus.

Saarte nelud.

O. Jungbergi joonistus

Käsi nikastanud.

(Tallinna uulitsapilt.)

Peetri puistee Jaani kiriku juures on hilisel augustitikuu õhtul kaks tööliste riides kangelasst lihtsalt oma alla võtnud: meeste käik on koguni loogeline ja ei luba enam kellegile puiesteel ruumi.

Meestel on, nagu näha, tublid „koormad“ peale tehtud.

Eemalt wirwendawad läbi õhtuse udu uulitsa laternad ja Peetri mälestusesamba läheduses, sammu sada- viiskümmend loowiwaftest inimesekogudest kaugel, asub weel üks kogu, mille kohta järsku raske üfelda, kas ta linnawaht wõi eluta post on.

„Mart, kuramus, liiguta oma põidasid! Katsume, et koju saame. Ega's sa ometi politsei lutikakongis õõmaja taha wõtta,“ õpetab üks seltsimeestest. „Noh, noh, hoi ennast ikka sirgemini, wa' lorakas nüisugune. Tead ju isegi, et mu käsi nikastanud on ja ma sind nagu rühma talutada ei wõi.“

Mart ajab jalad laiali, raputab pead ja näitab, enesele midagi arusaamatat habemesse pomisedes, käega linnawalitsuse poolt ehitatud „lusthoone“ peale, mis siinsamas puiestee lähedal asub.

„Äh, eksid, wa' eeslipealuu! Ei see ole kellegi õõmaja koht,“ seletab seltsimees ja püüab teist edasi tirida.

Mart aga teeb kaks-kolm waaruwat sammu kõrwale ja langeb jõuetult puiesteel asuwa sohwa peale.

Teisel silmapilgul kostab sohwa pealt tume norin, mis seda tõendab, et Mart enesele siia „Salemi“ on walinud.

„Waata kuradit, näh! . . . Tõuse ülesse! . . . Noh, aja ennast ometi pukki. Tead ju, et mu käsi nikastanud on,“ tõreleb seltsimees etteheitwalt ja teeb sohwa ees seistes ise ka nüisuguseid liigutusi, nagu wurrkann enne kui ta seisma hakkab jääma:

„Tõmbab enese — nõõks — täis, nagu — nõõks — kingsepp, ja mina pean teda oma nikastanud käega uulitsal uppima — — nõõks . . .“

Mardil pole aga sellega midagi tegemist, et seltsimees oma käe ära on nikastanud, wõi et femal kanged luksud käima hakkawad. Ta magab rahuga edasi, kas wõi kukkugu Jaani kiriku torn talle pähe.

Seltsimehel näiwad kurwad mälestused meelde tulwat: ka tema wajub Mardi kõrwale sohwa otsakese peale kõssi, laseb käed wäsinult alla rippuda ja hakkab nagu sonides endamisi kõnelema:

„Nõõks . . . äh sind kah! Tõmbas enese täis nagu sitikas — — nõõks . . . ja nüüd noriseb nagu karu . . . Mina — — nõõks — — aga nikastasin kottisid kandes pahema käe . . . ära — nõõks . . . Ja peremehe käest — — äh . . . nõõks — — sain weel sõimata pealegi . . . „Käsi wa, kääpard minema,“ ütleb mulle — — nõõks — — nagu mlnd oleks süüdi, et mu käsi ära nikastas — — nõõks . . .“

Seltsimehe pea wajub sügawamalt rinnale. Ka tema jääb wait.

Tume post eemalt hakkab magajatele lähenema. Ämarusest tekib linnawahi kaju nähtawale,

„Hei, isandad! Uulitsal ei tohi magada! Tõuske ülesse ja korjake oma kondid kus see ja teine!“

Ei häälft ega wastust.

Linnawahi süda läheb täis:

„Õeldakse teile ju, et ülesse peate tõusma! Kes teid uulitsal on lubanud magada! No-noh!! . . .“

Nikastanud käega seltsimees ajab pea püsti ja püüab üles tõusta, kuid alumine kehaosa näib sohwa külge kinni külmanud olewat:

„Silmapilk, jah . . . Näh, wa Mart pidas kinni . . . wäsinud teine liiga — — nõõks . . . Minu käsi on aga nikastanud — — nõõks . . .“

„Kus sa ta ära nikastasid, kõrtsis wõi?“ mõnitab linnawaht.

Mees kargab karraga wihaselt püsti:

„Mis? . . . Kus? . . . Kes kurat? Mis õigus sinul, kurat, siin teisa narrida on, kurat! Nõõks — — kotta kandes nikastasin, kurat — — nõõks!“

Tugew rusikas tõuseb linnawahi nina alla.

„Pirrrrr!“ säriseb wile.

Mõne minuti pärast on teine linnawaht woorimehega kohal — nagu maa seest wälja kaswanud.

Kaks keha laotakse üksteise otsa woorimehe peale. Üks linnawaht istub wankrile ja haarab pealmise keha kuuekraest kinni, et ta teel mitte ära ei kaoks.

„Miks siis politseisse . . . kurat — — kui mu — — pahem käsi nikastanud on — — nõõks . . .“

Linnawaht heidab käega:

„Lase käia! Külap seal järele waadatakse, kelle käsi nikastanud on, kellel mitte — teiesuguseid juba tuntakse!“

Preedik Tõhk.

Kolm asja.

Õpetaja (leeripoisile): „Stein, mitu asja on ristimise juures tarwis?“

„Kolm.“

„Kudas kolm? Minult faks — weji ja Sumala sõna.“

„Aga mis me' jüts nendega teeme, kui last ei ole?“

Homo Novus.

Jälle kodumaal!..

Endine Persia shah (kodumaa „pühale pinnale“ jõudes): „Aga, kurat võtku, kus on siis minu legionid?!..“

Uus Persia sõda.

(Tükikene „Satirikoni“ üleüldisest ajaloost O. L. D'Or'i järele Arsenicum.)

Selles verises sõjas oli tuttavate tubakawabrikantide Shapshali ja onu Michei wägew käskija Mohamed-Ali-eks-shah süüdi.

Juba siis, kui Mohamed-Ali weel Persia aujärjepärijaks oli, kuulutatiwad temale kuulsad ilmade ja wiljaikalduste ettekuulutajad Glasenap ja Kaigorodow ette:

„Sinust saab Persia shah!“

See ettekuulutus läks kõikide nende imestuseks, kea Glasenappi ja Kaigorodowi tunnawad, täide.

Mohamed-Ali sai shahiks. Kuid Persia rahwas, kelle shah teiwa otsa oli ajanud, wõttis teiba pihku ja kihutas sellega Mohamed-Ali Persiast välja.

Mohamed-Ali jäi mure mõjul endiseks shahiks.

„Hukkame ta Tolmatshewi käe läbi ära!“ otsustasiwad perslased: „Saadame tema Odessasse. Seal on tal warsti ots peal.“

Kuid perslased eksisiwad.

„Mikspärast sind on Odessasse mõistetud?“ päris Tolmatshew.

„Paberosside pärast!“ oli endise shahi wastus.

„Mispärast? Seleta mõistlikumalt.“

Ja eks-shah seletas:

„Nemad, s. o. minu endine rahwas, tahtsiwad konstitutsioni maksuma panna, mina panin aga Shapshali paberossid maksuma. Konstitutsion sai paberossidest wõitu.“

Wastus meeldis Tolmatshewile ja ta käskis Mohamed-Ali linnanõunikuks, linna haigemaja wanemaks arstiks ja juutide sinagoge kõstriks nimetada.

Kuid maalt wäljaaetud eks-shah ei unustanud oma trooni mitte ära ja iga päew pidi lõunalaul üks Odessa tõsiwenelaste ühisuse liikmetest temale kordama:

„Shah, pea meeles, et sa nüüd eks-shah oled!“

Wiimaks korjas Mohamed-Ali omale suure sõjawäe kokku ja läks Tegerani wastu sõtta.

Kõneldakse, et teel suur torm tõusnud, mis Mohamed-Ali sõjawäe maakera pinnalt peaaegu ära puhunud.

Kallis lõbu.

„Kust see peaks õiete tulema, onu, et perslased oma wana shahi enam ei taha?“

„Kudas nad siis ei taha? Nad on walmis teda isegi raha eest tagasi ostma.“

„Ja miks nad siis ei osta?“

„Nagu näha raha teistel wähe: ainult pea ostmiseks ongi seda ette lõõnud.“

„Satir.“

Endine shah saanud kole-wihaseks ja käskinud tormi wisttega läbi peksta.

Torm ei jäänud aga mitte waiki. Siis käskinud Mohamed-Ali oma wägede ülemjuhataja Reshid-e-Saltané kõhuli lasta ja annud käsu teda läbi peksta.

Selle koha peale on mälestusesammas pandud, mis löwi ja päikest kujutab ning pealkirja kannab:

„Rändaja! Kuuluta kõigele maailmale, et mina siin kõhuli olin ja peksta sain, nagu seda isamaa seadused nõuawad.“

Mohamed-Ali suure sõjawäe meeste arw ulatas kuni 47. Kõneldakse, et selleks, et neid üle lugeda, järgmist abinõu tuli tarwitada: Meestesalk, mis üks inimene suur oli, piirati aiaga ümber, siis tehti see ruum tühjaks ja täideti uue meestesalgaga täis.

Niisuguse arutus suure wäehulga wastu wõis Persia walitsus ainult ühe ainsama Efremi wälja saata.

Walitsus määras sadatuhat tumanit (meie raha järele 12 kopikat) Mohamed-Ali pea eest.

Siis hiilis sadatuhat perslast, kelle tumanid kuumaks oliwad ajanud, öösel salaja endise shahi laagrisse, ostis ühe tumanit eest tema sõjawäe ära, raius ilma suurema waewata Mohamed-Ali pea otsast ära ja tõi, nagu Judith omal ajal, selle noore shahi kätte.

Kuid siin tuli niisugune asjaolu ette, mida enne-malt ei teatud ette aimatagi.

Päew enne seda, kui endise shahi pea otsast ära raiuti, oli ta Efremi pea eest sadatuhat tuumani määratud.

Samal ajal, kui sadatuhat Tegerani perslast Mohamed-Ali laagrisse hiilis, tungis samasugune hulk wäljastpool Tegerani pärit olewaid perslasi, kelle pead tumanid uduseks oliwad teinud, salawiisil Tegerani linna.

Kui nad ühe tumanit eest kõik Tegerani perslased ära oliwad ostnud, tegiwad nad Efremi peajagu lühemaks ja wiisiwad tema pea Mohamed-Ali laagrisse.

Kui Tegerani perslased Efremi pea oliwad kaotanud, siis ei teadnud nad, mida Mohamed-Ali peaga teha.

Niisamuti ei teadnud ka Mohamed-Ali sõjawäed, kui nad endise shahi pea oliwad kaotanud, mida Efremi peaga peale hakata.

„Määrame sadatuhat tumanit Mohamed-Ali pea eest!“ otsustasiwad endise shahi sõjamehed. „Ilma tema peata on meil raske lädi saada.“

Peaegu selsamal silmapilgul löiwad tegeranlased omale käega otsaette ja hüüdsiwad:

„Määrame sadatuhat tumanit Efremi pea eest. Las saadawad meile tema pea tagasi. Ilma Efr. mi peata ei suuda meie midagi wälja mõelda.“

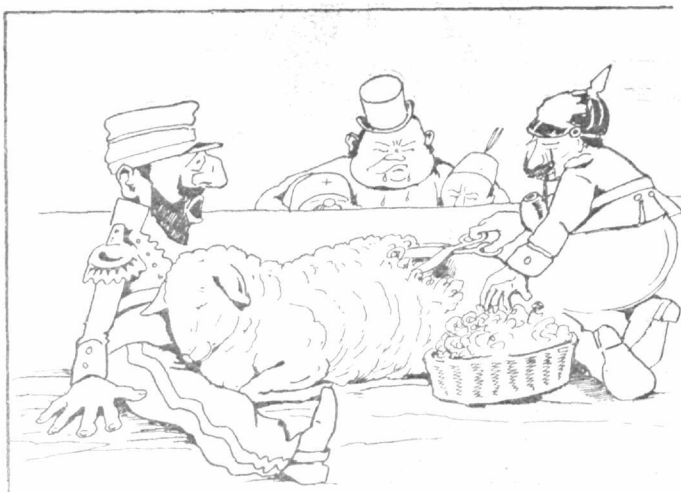
Ja selsamal öösel hiilis sadatuhat perslast Tegeranist endise shahi laagri poole, et sealt Efremi pead ära tuua.

Teel tuli neile kümmetuhat perslast wastu, kes wargi Tegerani poole rühkis, et sealt endise shahi pead ära tuua.

Ja tegeranlased ning mitte-tegeranlased ostsiwad üksteise meelega ära, ja igamees läks oma teed edasi.

Selle sõja ajal teenisiwad perslased wäga palju.

Marokko sündmuste kohta.

Saksamaa: „Armsad naabrid! Teil ei pruugi seda pisukest asjakest sugugi pahaks panna! Lammas võib ikkagi teie omaks jääda, kuid mina saan willa omale.“ H.

Katse.

(A. Tshehowi järele Tasane).

Noorpaar sõidab pärast laulatust kojupoole.

„Kuule Warja“, sõnab mees, „hakka minu habemest kinni ja tõmba õige kõwaste, nii kõwaste kui aga suudad.“

„Jumal teab, mis sa kõik wälja ei mõtle.“

„Ei, ei, ega ma nalja tee ühtigi! Tõsiselt palun sind, wõta minu habe pihku ja tiri mis wõid. Ära häbene ühti.“

„Ole nüüd ikka rahul! Mis sa hullad, mis jaoks sul seda tarwis on.“

„Warja, ma palun sind... nõuan wiimaks!... Kui sa mind armastad, siis hakka ilma wastupõiklemata habemest kinni ja kisu kõigest jõust... Noh... säh... ruttu.“

„Ei miski hinna eest! Walu teha inimesele, keda ma enam armastan kui oma elu... armastan... Ei, ei, ei ilmaski!“

„Aga ma siiski palun!“ hüüab noor abielumees juba wihaseks saades: „Saad aru? Ma palun — ma nõuan... sunnin.“

Warjakesel juba nutuwõru ümber suu, aga pole midagi ära teha, harab oma wäikese käekesega mehe habemest kinni ja tõmbab, kisub, raputab mis jaksab... Me's ei pilguta silmagi.

„Kas tead,“ sõnab ta rahulikult, „mul ei ole sugugi walus. Ei põrmugi! Aga luba, nüüd ma teen sinule.“

Ja nüüd keerutab ta Warja kõrwaäärest mõned juuksed oma sõrme ümber ja tõmbab.

Warja karjab.

„Näed nüüd, armas sõber,“ otsustab mees, — mina olen palju tugewam kui sina ja wõin rohkem wälja kannatada. Seda pea meeles, kui ehk tulewikus mõtled rusikatega mu kallale tikkuda, ehk mul silmad wälja kratsida... Ühe sõnaga — naine peab oma meest kartma!“

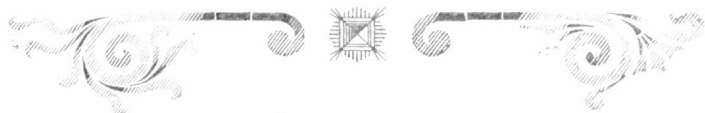
Sindil tundemärk.

„Anni, ole wagane. Meil on teifes toas külalised.“

„Kust ja keda tead?“

„Ma kuulsin kudas mamma papale „armas mees“ ütles.“

Homo Novus

Rääkige ikka tött!.

Minetel Gabrieli de Sajupea.

Täna on tähtjas päew minu elus: täna lähen Liijile kosja. Ja kui tema „ja“ ütleb ning lubab mulle naisukeseks (misjagune magus õna!) naisukeseks tulla, siis tahan ma tema wastu otsekohene olla ja ainult tött rääkida. Ma tunnistan temale kõik oma puudused ja wead ülesse, näitan oma seisukorda selle tõsises walgujes. Ma ei taha walekatte all tema hingesse hiilida, nagu mõni jekit wõi walekit, — ei taha teda petta, nagu oleks mul terwe koorem woorusi ja raha, kuna mul neid ommeti mitte ei ole. Ei, kurat wõtku, tulgu mis tuleb, aga kõik tahan üles tunnistada, tahan ainult tött rääkida ja kõik waled walge ette tuua...

Täna see päew tähtsust silmis pidades panen enese ka sellekohaselt riidesse, ajan habeme hoolega ära, kohendan ja sean enese peegli ees korda. Jään enesega wiimaks rahule, naeratan magusalt ja sean sammud Liiji poole.

„Kus preili on?“ küüsin toaneitsilt.

Toaneitsi silmab mind kahtlaselt just kui kardaks ta, et ma Liiji ära tahan warastada (mis ka osalt õige on) ja lausub:

„Preili on lehtmajas.“

Näe, seal paistabki juba roheline wäenkaswudega ja metswiinamarjade ga läbipõimitud lehtmajake. Liiji istub laua taga, raamat käes.

„Mis toredad on need Juhan Liwi jutud“, hüüab ta mulle ju eemalt. „Kui armsad on tema naisterahwad, misjagune õn, magusalt lõhnaw loomisewõime! — Aga miks olete teie täna nii pidulises meeleolus, Johann? Kas saite direktoriks? Wõi olete ehk mõni sada tuhat wõitnud?“

Wastuse ajemele teen weel pühalikuma näo... ja siis sõnan julge, pealetungiwa meelekindlusega:

„Kallis Liiji! Ma armastan teid kirglikelt, armastan kõige juurema õrnusega. Saage minu omaks, minu naiseks!“

Liijike tõstab oma silmade ees minu peale, — neis helgib rõõm, heljub aga ka tajane murepilweke. Kuid siis kostab minu kõrwu magus muusik:

„Johann, ka mina armastan teid. Heameelega saan ma teie omaks, Johann...“

Nüüd aga on kõige raskem minut kätte jõudnud.

„Liijike,“ hakkab ma wähe kohmetult peale: „saab mis saab, aga ma pean teile mõndagi õiglaselt üles tunnistama, mida ma seiaamaale wale wärwis teile ette olen kannud. Esiteks, ei saa ma mitte 500 rubla kuus palka, nagu ma ennem teile jutustasin, waid ainult 125 rubla.“

Liijikese näo üle heljub õnnelik naeratus ja murepilweke kaob sealt täieste.

„Õsjaand, ja mis sest siis on?!“ hüüab ta rõõmsalt. „Ega minugi kiidetud kaajawara — 100,000 rubla — pole ju muud, kui paljas lubamine. Uskuge, ma ei saa kopikatti.“

„Hm... Mäletate, ma rääkisin teile, et ma sügisel palka juurde saan? Oigust ütelda, ei ole mulle selleks kõige-

wähematki lootust. Täna õnne, et teenistusest minema ei kihutata, palgalisjast ei wõi juttugi olla!...“

Peale selle olen ma mõnda korda, na' möödamines, kõnelenud, et mull pangas jookswaarwe peal 20 tuhat rubla seisab. Ütlen teile õigust, — pole minul seal punast krossigi!“

„Ah, Johann, egas minulgi mingisugust lootust pole tädi käesti pärandust saada, millest meie mammaga nii mitu korda teie juuresolekul oleme rääkinud. See on tõsi, et minul tädi on ja et mina tema pailaps olen, aga ta on waene, — pole temal rohkem raha kui 50 rubla matuse-raha, mis hoiukasjas raamatu peal seisab. Tädi elab waestemajas ja kui ta meil käib, siis korjab mamma kõik ülejäänud pirukatükid ja lihafoogid kokku ja annab temale kodu kaasa. Ei ole minul ei tädi ega kellegi teie käest pärandust oodata.“

„Peale selle on minul palju wõlgagi!...“

„Jumal hoidku, kellel nüüdsel ajal wõlgagi ei ole? Arwate meil neid ei ole? Papa sipleb wõlgades, nagu kärbes ämblikuwõrgus. Meie tore maja, mida kõik nii wäga kiidawad, on juba kahele pandiks pantud, ja papa otjib juba kolmat, kellelt jälle sellejama toreda maja peale raha laenata. Waene papa!“

„Mäletate, ma rääkisin teile, et ma Eduard Wildega tutaw olen, et meie sõbrad olime. Ärge uskuge, Liijike! Ma olen küll ühe Wildega tutaw, aga see ei ole mitte kuulus kirjanik Wilde, nagu ma uhkustasin, waid wanaraua kaupmees, kellele ma oma õndsja wanaisa tulelufuga püüsi ja puksnoa ära müüsin.“

„Aga teie, Johann, olete wiist mõndagi korda kuulnud, kui mamma on kahetsedes kõnelenud: „würsti ei ole juba ammu näha olnud, würst on meid wiist ära unustanud, ei tule meid enam waatamagi.“ Ärge mõtelge, et see päris würst oli? See on tatarlane, kellele meie aeg-ajalt oma wanu riideid müüme.“

„Ma olen fergemeelne, Liijike!“

„Aga mina?! Kas teie arwate et ma praegu Juhan Liwi lugesin. Liwi wõtsin siis laualaekast wälja, kui teid nägin jia tulewat, kõik aeg lugesin ma aga „Dr. C. Retau „Inimese juguelu.“ Näe, seal ta on laua peal. Soowite ehk ka lugeda?“

„Hm... Liijike, südameke, teie ei ole mitte minu esimene armastus.“

„Ah, Johann, mull ei ole mõttesegi tulnud, et teie ilmajüüta Joosep olete, et teie naisterahwastega läbi ei ole käinud. Nii loll ma juba ei ole! Õse olin alles 15-aastane, kui juba esimese tenori pool „trehwamas“ käisin ja 16-aastaselt põgenesin juba esimese wiilimängijaga kodust ära; kolm kuud elajime ühes.“

Juuksed tõusiwad mul peas püsti.

„See weel puudus?!“ mõtlen ma hirmuga. Aga Liijike pajatab muretalt edasi:

„Aga nüüd lähme mamma juurde, minu kallim, et temalegi seda rõõmusõnumit meie pulmadest teadustada.“

„Pulmade?... Hm... ma pean weel järele mõtlema“, pomisen ma segajelt: „Kardan et neist pulmadest wiist midagi wälja ei tule, armuline preili, kes teie kolmeks kuuks wanemate majast esimese mängijaga ära põgenesite.“

„Wõi nii?“ küübib Liijike põlgawa naeratusjega: „Suurt kahju ma sellest küll ei tunne, armuline isand, kes teie sandi palgaga teenite, kellel terwe koorm wõlaweksid ja kari armufesi on!“

Õo, rääkige alati ainult tött, ainult puhas tött! Olge otsekohesed! Alati!... (Lõpp.)

Udupildid Eesti ajakirjanduse lähemast minewikust.

I. Waikne tunnike Eesti ajakirjanduse lahinguwäljal.

J. Relnthal^{*)} (cand. jur. K. Pätsi formiliselt rinna wastu surudes): „Suur suguwend Konstantin! Ma olen nõnda liigutatud, et ei tea, kuidas Teid tänada. Teie, just Teie olete mind oma tarkusega wälja kiskunud, mind aupäigale oma jalgealuse järje ette asetanud ja mulle närtsimata loorberipärja pähe pannud!.. Oma suure kirjaniku ande ja rohke ajaloo teadmise juures wannun ma Teile, et Teid sest ajast **Konstantin Suureks** peab nimetatama, ja Teie findil potis ei mitte otsa olema...“

(Hakkab laulma: „Nüüd olen mina põhja leidnud, mis minu ankurt kinnitab jne.).

Cand. K. Päts: „Ka mina olen üliõnnelik, et ma Eesti ajakirjanduse soppa seest niisuguse kalli pärli olen leidnud, mis minu aukrooni kallimaks ehteks saab olema. Usu, wend! Ma tahan sind suure lehe peaks panna ja sinu lugejate arw peab olema nagu taewa tähed ja mere liiw, mida ükski ei suuda ülesse lugeda...“

(Talle tulewad pisarad silma ja hakkab laulma: „Nüüd paistab meile kauniste jne.).

Cand. J. Tõnisson: „...noh, waatame, mis sest wälja tuleb.“ (Paneb koodi rahuliselt õlale ja laulab „Au kiitust“, iseäralise rõhuga aga wiimaseid sõnu: „suur rahupõlw on taewa all, kõik waew on otsa saanud.“)

„Matsi“ nalja-ringwaade.

Meie lapsed.

G m a: „Hugo, mis sa seal nii hoolfaste loed?“

H u g o: „Ma loen raamatut lastefaswatamisest, mamma...“

G m a: „Sina!? Mis sul sealt tarwis on!“

H u g o: „Ja kas tead, mamma, ma tahaks heameelega teada, kas ja mind ka dieti kaswatad?“ xy.

Hea asjatundwus.

„Kas te' Moskwa hästi tunnete?“

„Noh, kes siis teda veel peaks tundma, kui mina teda ei tunne?! Mina olen seal sündinudki!“

„Kui laua te' siis seal elasite?“

„Derveft üheksa päewa!..“ xy.

Hea eeskuj.

K a u p m e e s (oma kirjutajale): „Kui Teie niisugune lambapea olete ja midagi meeles ei pea, siis kirjutage kõik üles, nagu mina teen.“
Homo Novus.

Wanapõlfi mõttemõlgatused.

„Ja—jah, näha on, et wanemaks olen jäänud... Enne küiti ikka mu käest, miks ma naist ei wõta, aga nüüd küsitakse juba, miks ma naist ei wõtnud!...“ xy.

Kardetaw.

„Tähendab, homme wõin ma sinu mammaga rääkida?“
„Jumala pärast, seda mitte: tema on leff ja ostib omale ije meest!“

Tänulif.

„Tänu Jumalale, et ilmas ikka veel ausaid inimesi ole-
mas on!“ hüüdis waras, kui talle warastatud rahatašku kätte anti, mille ta lõnniteele fogemata maha oli pillanud. xy.

Maagu tarwis ongi.

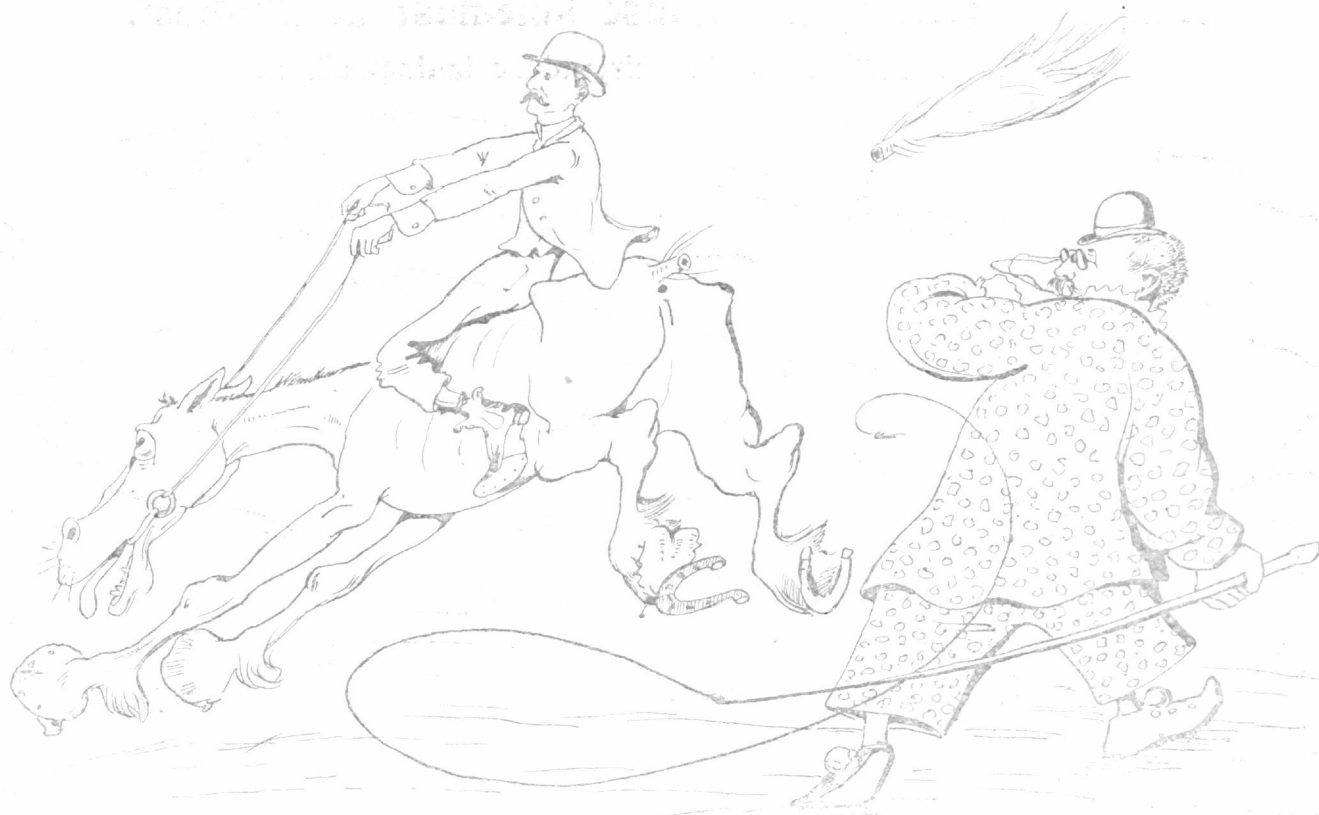
U l i d p i l a n e (wanakraami ostjale): „Ma toon Teile kaunis hästi hoitud tooli müüa.“

„Ma ei osta midagi üfsikut, waid ainult terve toakraam forraga.“

„Wäga hea! See ongi kõik minu toakraam.“

Homo Novus.

^{*)} Praegune „Tallinna Teataja“ wastutaw toimetaja ja endine „Wiralase“ toimetuse sekretär. „M. M.“ toim.

II. „Wirulase“ wiimane wõidusõit.

Toimetaja (waimustusega): „Hallo, raudjas! Sa said kolm päewa puhata ja woodri kaeru, su sõit on kindel ja raudad tuld — edasi üle waenlaste peade hiilgawa wõidu poole!... Marss järele, legion! Nüüd wotan ma juba ratsutid kindlamini pihku.“

Wäljaandjate ninamees (laulab): „Till-lill-lill-lill liputan, rahakoffi raputan!..“

Sokk ja Karu.

(Rahwalaul).

Sokk läks sõnkides mäele
päts läks päterdes järele:

„Suigu mu sülle, sokukene,
tule mu kaissu, kangekene!
Teen sust wahwa wõidumehe,
metsawalla walitseja,
Lindanisa lepitaja.
Ostan sul jalga uued kingad,
alla absatid punased
peale seon siidiriimad.“

Wares aga waakus lepa ladwas:

„Silma hästi, sokukene,
kuula järel, kullakene!
Ära kuula karu juttu,
karul on need kanged konksud,
pätsul plaanid on põnewad.
Ei ta wii sind wõidu teele,
ega lase lepitajaks!
Oma nahk su uued kingad,
weri all on absatid,
sooled peal on siidiriimad.“

Lelle laadal ühe Pärnu poolt memme suust üles kirjutanud

Preedik Tõhke

Neiule albumisse.

Kord Amor ise küsis minda,

kas tema wiina soowiks ma?

Ähk janu küll ei piinand rinda, —

jõin peekri lühjaks lonksuga.

Nüüd janu pärast kasta tahaks

ma kuiwan'd huuli filgaga,

kuid karikas — mu meelepahaks —

kui Sinu pea on tühi ta.

Lermontowi järele K. P.

III. „Wirulase“ wiimased tunnid ja surm.

Toimetaja: Ma õnnetu ratsutaja! Kõik lootused ja kasu ootused on nagu we'le langenud... Surnud... surnud... wedru wälja wisanud — — ja ilma sabata!..“

W. a. ninamees: „O jeerum, jeerum!.. Ja ilma sabata.“

„Wirulase“ mälestuseks.

Jah, mokas on „Wirulane“, ta müüdi odawalt maha; tal oli tõbesid, wigasid palju, need wõtsiwad wiimaks ta naha. Ta kallal katsuti mõnda sihti, neid muudeti tihti.
„Egas nüüdsel a'al liig käre toon ei lähe. ja egas trahwisid lehel olnud ka wähe! Kõige parem, kui toon ikka mõõdukas ja rahulik on — nimelt kodumaa asjas — siis on rahul talumees ja von; päewauidiste peale tuleb panna pearõhku, ja peaaegu rahulikult korutada kulunud mõtete põhku. Jah — heldekene — wõi siis teistelgi Eesti lehtedel on iseäralist, ehk nende weergudelt leida midagi algupäralist?“
Umbes nii awaldati „Wirulase“ uute papade soowi, ja selles sihis purjutaski „Wirulane“ loowi. Juttud lehe müüdawusest — neid pidas igamees loriiks, ja kaaswõistlejate lehtede manõwriks, laimuporiiks: Ometi kahanes kiireste „Wirulase“ lugejate hulk, ja see ikka ongi wiimate lehe wäärtuse mõõdupulk; puudus ju toimefuse liikmetel elustaw õhukond... Ja lehe äriline külg — oh, see oli sasis — täis põhukond!

Oli näha: lehe papad ei hoolinud ta'st sugugi, ei pidanud ka äriliseist juhatusesst lugugi. Awaldas end äriliseist wõimetusest igalpool. kus oleks pidanud olema südidus, hool. Tume, sompsus olek tekitas arwamisi mitmesugusid: „On wist olemas salw, kust mõned täidawad oma pugusid. ja sellest tekib hoolimata meel,“ nii wadistas mõne keel...
Mine tea nüüd. — lubati asjad ikka joonde a'ada... Wõta näpust!.. Ka palkasi jäi ikka rohkem sa'ada; näha oli, et tuleb lõpp, tuleb ots — — —
Ja karpots — müüdi „Wirulane“ maha!..
Uus „Ühisus“ ta nimegi alale jätta ei taha. Siples weel wennike lahti, ajas end uueste püsti juba, kuid — oh häda! — rammus Narwa saba — see oli jäänud uue ühisuse taha liputama. Ei wõinud sabata elada „Wiru“, ta lõi end riputama jälle „Ühisuse“ külge lepingu konksuga, ja see — pani ta nahka ühe lonksuga!

Üks „Wiru“ moonakas, kellel ka palka saada jäi.

Eeskujulik kohus.

Pilt elust.

X. mõisawalitseja Dickbein ilmus Rodu walla kohtusse. Temaga ühes ilmusiwad sinna-samasse ka kaks „tsetwertnoid“ kohwipaksuga ja apelsini koortega „tembitud“ karjajaaku, X. mõisa oma wabrikust. Enne, kui kohus weel algada saigi, tehti üks „tsetwertnoi“ tühjaks, kuna rahwast ühtepuhku ootamise-tuppa juurde kogus.

Kohus „wiibis“ nõupidamise toas ja rahwas ootas.

Kui juba teisel „tsetwertnoil“ kael maha oli murtud, arwas „kohus“ heaks rahwast parem koju lasta: taarudes astusiwad kohtumehed kohtusaali ja ütlesiwad pudikeelil: „Täna kohtut ei ole!“ Kadusiwad jällegi nõupidamise tuppa. Kohtusse ilmunud inimesed waatasiwad üksteise otsa, aga keegi ei mõistnud sõnagi wasturääkida.

Kohus ju ! . . .

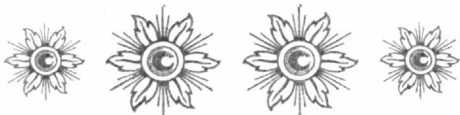
Rahwas läks igamees oma teed, teades, et kohtut ei ole. Aga siiski oli selsamal päewal Rodu walla kohus ühe otsuse teinud, mis umbes järgmiselt käib:

„X. mõisawalitseja Dickbeini kaebtus Aadu Sisaliku peale mõisa heintewarguse pärast leiti põhjendatud olewat ja kaebealune mõisteti tagaselja 10 rbl. trahwi maksma.“ Allkirjad.

Pärast kuuldus, et herra pannud Dickbeinile osawa kohtuskäimise eest 50 rbl. palka juurde ja annud wallakirjutajale Maasikale mõisast prii heinamaa . . .

Kui „Meie Mats“ sellest kuulda sai, siis raputas ta pead ja arwas, et see — — Wenemaal igatahes võimalik on . . . Tuleb ju weel weirdramaidki asju ette!

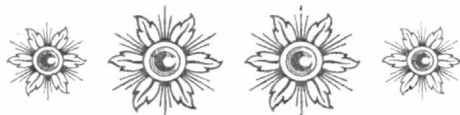
Dummer Kerl.

Suwitaja waga soow.

Oh kui ma peaseks kihulastest
ja armuhaigeist piigadest,
ja Saku õlle pudelitest
ning — naiste kohwiõhtutest! . . .

Rõmmemees.

Häwitusest pääsenud.

„Teil on tütar?“

„On.“

„Kus ta on?“

„Naisterahwaste arstiteaduse institudis.“

„Kudas? Ja nüüdki weel?“

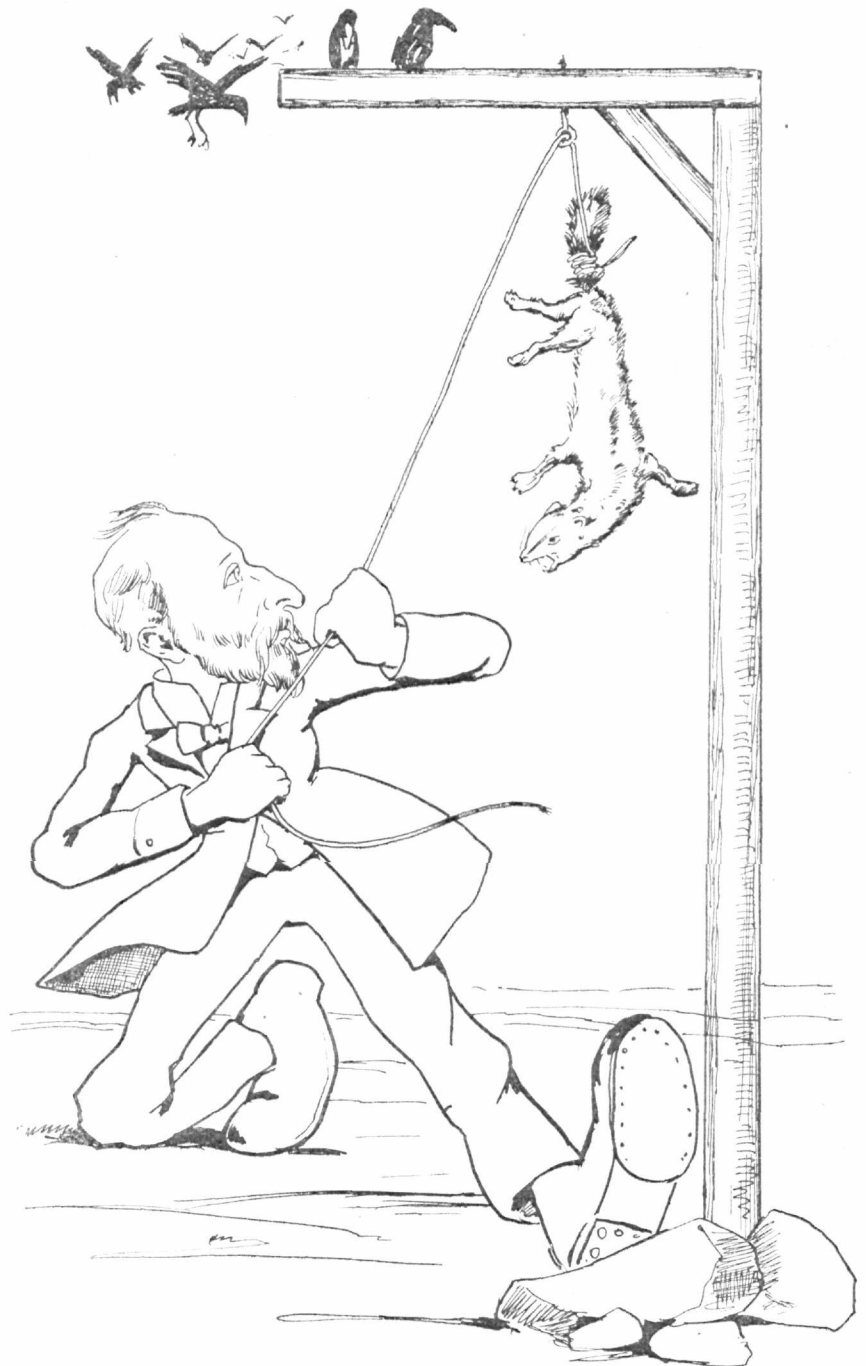
„Ja nüüdki weel.“

„Kudas Kasso feda sealt wälja pole kihutanud? Kas tal kaks pead otsas on wõi? . . .“

„Päris õige jah — just selle pärast. Ta sündis kahe peaga ja on nüüd institudis klaaspurgis piirifuse sees.“

„Satirik.“

IV. Wäike wahejuhtumine „suurte sündmuste“ ajal

mis isegi „Postipapale“ nalja tegi.

„Sa meeletu kiskja, keegi „Tõhk!“ Kudas tohtsid sa suurtele herradele hambaid näidata ja pealegi „pathost“ farwitada, kui sind ja su seltsimehi sabapidi uksest wälja wisati! Ärilised kombinatsioonid on ülemate ja leiwanemate asi, westelugude-kirjutajal ei tohi üleüldsegi oma arwamist olla.“

Riapidul.

„Mis teie selle lauljanna kohta ütlete?“

„Ta on küll nähtawaste fubliste määritud, kuid krigiseb siiski.“

Kodumaa ringwaade.

Narwaželu. („Meie Matsi“ Joa-turu kirjasaatjalt.) Tööliste leiwa ja lõbu eest kannab Wareseholmi wabrikuwalitsus enam kui kiiduwäärt hoolt. Wana ja tuttawa asi on, kudas siin leiwamarkide peale metsikut jahti peetakse ja missugune wali karistus töölist tabab, kes kellegile loomapidajale muu solgi hulgas ka ülejäänud wabriku-leiwa raasuke si müüb.

Hiljuti astuti ka lõbu asjus suur samm edasi. Tööliste meelelahutuseks seati midagi umbes wana Rooma tsirkuste taolist sisse. Etenduste kohaks wõi arenaks waliti Shuwalowi kallas ja tsirkusewõitlejateks (gladiatorideks) seati töölistes, kes pimedal ajal wabrikust koju lähewad. Wahe Narwa ja Rooma tsirkuste wahel seisab selles, et Rooma gladiatorid isekeskis wõi metsalistega pidiwad wõitlema, kuna Narwa omad pilkase pimedusega heitewad.

Wõitluseplats on luuleline ja suurepäraline. Kitsas teerajakene sügawa jõe järsul kaldal. Sügawuses kohiseb ja mühiseb wahutaw kosk, nagu laulaks ta surmaminejatele wiimast wõitluselaulu. Pärast päikese loojaminekut laotab pime öö oma mustawa liniku üle wõitluseplatsi ja waewalt on wabrikus õhtukell helisenud, kui wõitlus elu ja surma peale algab. Üksteise järele werewad osawuseta wõitlejad kaldalt alla — wihastesse woogudesse, ning metsiku mühaga awaldab saagiahne kosk oma wõidurõõmu.

Wõitluseplatsi kordaseadmine ei läinud kuigi palju maksma. Wareseholmi ülemus maksis ainult neile meestele päewapalga, kes täh. tee äärest la ternad ära koristasiwad. See oli kõik.

Töölised on uuest meelelahutusest kõrwuni waimustatud. Wareseholmi „ülemate-ülemat“ nähes hüüawad nad tagasihoidmata üllatusega: „Ave, directeur, morituri te salutant!“ („Ole terwitatud, ülemate-ülem, surmale minejad terwitawad sind!“)

Rannust tõi „Päewaleht“ oma 188. numbris järgmise sõnume: „14. skp. oli Rannu kirikus ja kohtumajas Rannu Eesti Ewangeliumi nooresoo eest hoolitsemise seltsi „Tõde“ awamispidu. Kõnelejateks oliwad: õp. Klasepp, üliõp. Tõllasepp, ajak. Turp ja Wisnapuu. Koosolijaid oli kaunis rohkesti.

Pärast kõnesid laulis Rannu „Tõde“ laulukoor paar laulu, mis rahwale rohkem meeldiswad kui kõned. Lõpu-lõbuks oli tants harmonika saatel.“

Sellesama asja kohta teatab „Matsi telegraf-agentur“:

„Pidulikust rongis marssiswad noored ewangelistid kirikust kohtumajasse. Rongi eesotsas käis harmonikamees, kes oma mänguriistast südantliigutawaid helisid kuuldawale tõi. Ta mängis põrguwalu-laulu wiisi. Wahepeal kandis ewangeliumi seltsi laulukoor muu seas ka ooperist „Kui lõbus on poissmehe elu“ aaria „Näe, eespool juba särawad ka Rannu kõrtsi wärawad“ ette. Kohtumajasse jõudes pidas üks kõnepidajatest palwet, mispeale koosolijad „Wanast' Saku walla sees“ laulsiwad.

Kui harmonikamees ära wäsis, siis mängiti tantsu wahel ka ringmängusid. Mängiti nagu harilikult, kuid laulude sõnad oliwad uued. Näit. lauldi „Üks jahimees läks metsa“ asemel „Mind „Saalemisse“ saada.“ Õhtul läksiwad mees-ewangelistid nais-ewangelistide juurde wõõrsile, kus juures enne waiba alla puge mist Salomoni „Ülemat laulu“ ning „Susanna ja Tanieli sündinud lugu“ loeti.“

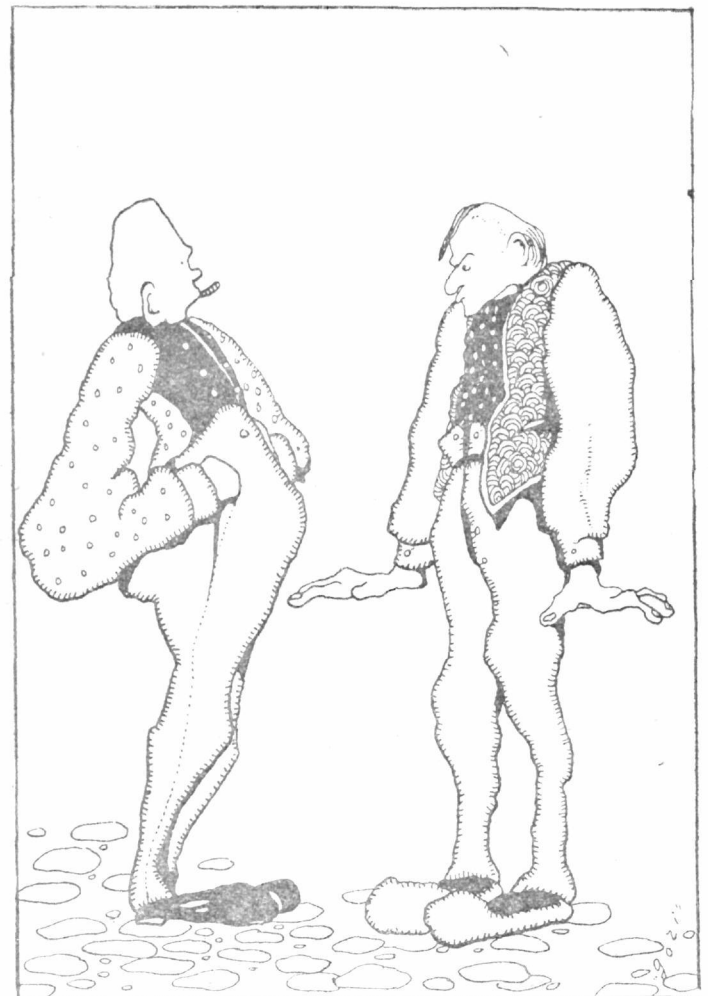
Nõnda Matsi agentur. Selle teate järele wõib otsustada, et usulik-kõlbline elu meie maal veel sugugi langemas ei ole.

Kohanimetusega on „Päewalehes“ wist eksitus juhtunud. Agentur teatab, et see lugu mitte Rannus, waid kusagil mujal olewat sündinud. Kuid selle koha nimel olewat „Rannuga“ midagi ühist.

Tõistre Siim.

Waidlus wõimu pärast.

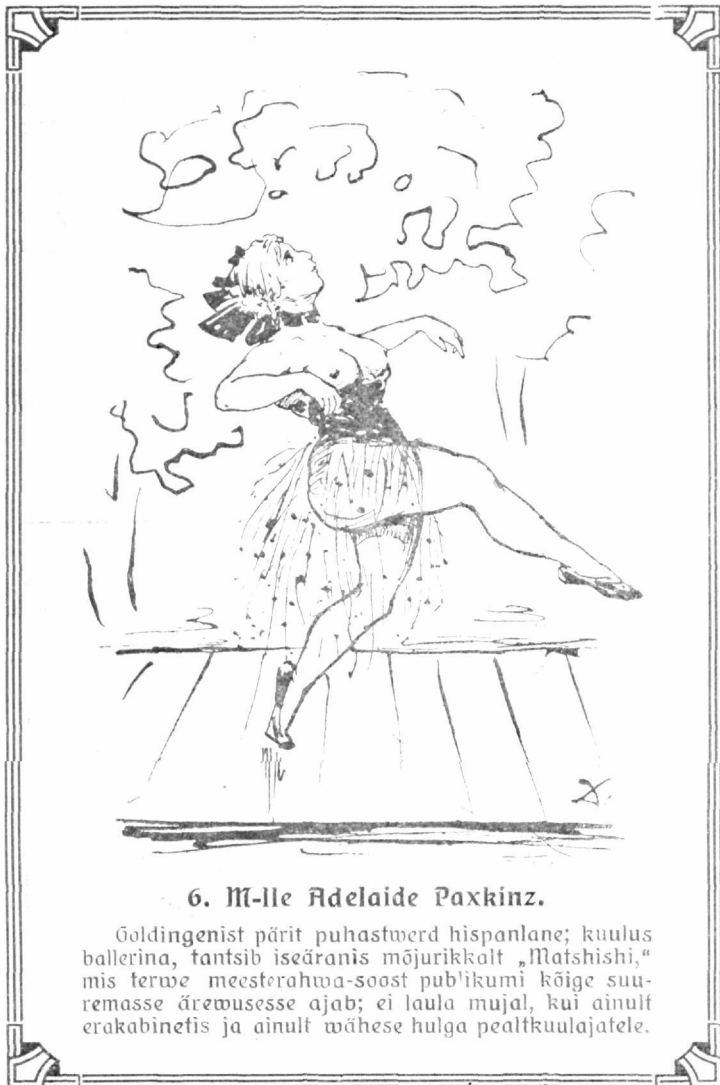
Eduerakondlane: „Noh, siis wõtke karskuse keskoimekonna juhatus oma kätte, kui te seda nõnda soowite!“

Mitte eduerakondlane: „Ei, olge head! Meie lepime sellegagi, kui sõimata wõime.“

Kilulinna perekondline „varieté“.

Rootsiaegse kindluse künka otsas.

(Järg.)

6. M-ile Rdelaide Paxkinz.

Goldingenist pärit puhastwerd hispanlane; kuulus ballerina, tantsib iseäranis mõjurikkalt „Matshishi,“ mis terwe meesterahwa-soost publikumi kõige suuremasse ärwusesse ajab; ei laula mujal, kui ainult erakabinefis ja ainult wähesse hulga pealtkuulajatele.

Mis weel siis?...

Leena noorelt ju kui wana naine
Laimujuttu teiste peale löi.

Wale palgaks talle naabri Maine
„Kõrwakiilu“ see eest kingiks tõi.

Mine tea, mis Leena selle kohta mõtles,
Mõldri Miili aga ofsekohe ütles:

„Saab wa' Leenu ükskord tanukandjoks
Kõlbab kuraf ise „kõrwakiilu“ andjaks.“

P. Tõhk.

Joomapesa.

(Naljalaul küla näitelawa jaoks.)

Kes korra Kandijärwel käind
ja „Suure“ kõrtsi ka on näinud,
see laulab siis ja ütleb nii:
„Wist ainus koht siin külas see,
kus nõnda palju juuakse.“

Need aga, kes siin elawad,
kõik teisiti ju mõtlewad:
neil suurem joomapidu see,
kui läh wad wallamajasse.

Seal igal mehel mõnus tool
ja ligi Pärna „monopol.“

Seal juuakse ja öeldaks nii:
„Kes tahab saada õigust, tõtt,
peab liigutama heldet kätt
ja ilma „punamütsita“
ä'ä tulgu saksu tüütama,
sest „sorul“ kroonukull on peal
ja kroonul wõimu siin kui seal.“

Nii iga Kandijärwe mees ju teab,
mis tema asjad joonde seab.
Sest laulab ta ja ütleb nii:

„Meil kirjutaja tubli mees,
kes aitab iga asja sees.
Mispärast ma siis „soruta“
peaks tema ette minema?!..“

Ja ükski ilma „kuketa“
ei läegi saksa tüütama.

Preedik Tõhk.

7. M-ile S—M—?..

Tont teab, kudas see mini nüüd oli, meie päewa-
piltnik on selle purjus peaga ära maganud ja va-
riete'st järele küsida on ka wõimata, sest et kuulus
(variete's — pange tähele — astuwad ainult kuul-
sused ülesse) balerina ise juba kus see ja teine
on läinud, lumal temaga!..

8. Fräulein Lotte von Tirtj;

balerina, tantsib „padekomorra“ ja „Daabeloni polkat“. Noh, see on juba midagi suurepäralist: ta on sündimise poolest lõuna-sakslane ja nii kuumavereline, et kahe-kolme korra ülesastumise järele kõikide Kilulinna paksude herrade rahakotid selle sõna tõsisel mõttes ära kõrwetas. Ka tema on ära sõitnud, kuid ta mälestus elab veel kaua vartel direktori heldes südames.

Sgaüks oma kohast suurtoaim.

Maalitsunstiit ja koolidretaria waidlewad selle üle, kumma elututje tähtsam on ning kes oma töös rohtem wõib.

„Mina.“ hüüab maalitsunstiit, „wõin mõne pintslipoo- nega terve tu turailma inestama panna ja tšhe tšhine kriip- suga naerja näo nutjats teha.“

„Ah, see pole veel midagi!“ wõidleb koolidretetaja: „Waat! mina, koolidretetaja, wäst jümmitan terve kulturailma ja wõin ü h e a i n s a kriipsuga, mida „üks“ nimetatakse, ta tšdige wõim- tama poisi päris hulumaa panna.“

P. Tõhk.

Kirjawastused.

„Murkis Mees“. Seekordne saadetus läks puhas pühkme- kasti, — toimetuse paberikorwi jaoks oli liiga must.

Xy. Teie naljad on suuremalt jaolt (wäga wõimalik, et ka puhas) tõlged ja mitte just kõige paremad tõlged, ehk nad küll kõik Teie enese „kuju ja pealkirja“ kannawad. Sellepärast läksi- wad „wanad tuttawad“ kõik — teate isegi! Mõned, mille teata- wal mõõdul algupäralsus ei puudunud, läksiwad lehte.

Palume Teid ja kõiki endi aullsi kaastöölisi tõlgetes ikka nende algallikas ära näidata. Muudu hakatakse „Matsi“ war- gaks pidama.

M. Antje trükikoda

Tallinnas, Müüriwahe uul. nr. 17,

Walmistab

odawalt ja kiirelt

kõiksugu trükitöösid, nagu: kooli-, jutu- ja muid raamatuid Wene, Saksa, Eesti ja Espe- ranto keeltes; aruandeid, kuulutusi äri- ja kohtute blankettisid, kirjaümbrikuid jne.

Wallawalitsustele

blankettid

tagawaraks.

Uuesti on saadud rohkest

nime- ja kihlakaartisid.

Leerilastele üliodawad hinnad!

== Töö korraline. ==

Terwishoiu otud Tallinnas.

Äbinõud, kudas „Täitur“ lähidal asuwasse wäljakäigu kohta wõib pääseda.

Asjad, mis Wenemaa kuulsaks teewad.

1. Samowar (thee masin).

2. „Monopolka“.

3. Lõõtsmoorik.

Rahvuswahelise keele „Esperanto“ õpiraamat eestlastele.

Dr. L. Zamenhofi järele toimetanud J. A. Rahamägi. Teine trükk. Tallinnas 1909. Hind 20 kop.

Esperanto lugemised,

ühes grammatikaga ja tarviliste sõnadega. Wäga tulus õperaamatuks. Kokkuseadnud J. Rosenberg. Tallinnas 1911. Hind 30 kop.

Kõigi nende raamatute pealadu on M. Antje trükikojas, Tallinnas, Müüriwahe uul. nr. 17.

Esperanto wõti.

Grammatika ja Esperanto-Eesti sõnaraamat, kus kõik igapäewases elus tarvilised sõnad leiduvad. Tallinnas 1911. Hind 5 kop.

Warsti ilmub:

Täieline Eesti-Esperanto sõnastik.

Kokku seadnud J. A. Rahamägi. Hind 1 rbl.

Kalewipoja juubeli puhul ilmus trükist uus raamat:

Soomesugu rahwad Weneriigi rajamisel

Kirjutanud H. Prants.

Sisu: Juhatuses. — Eeljalugu. — Rahwaste seisukord Põhja-Europas keskaja algul. — Weneriigi alg-idud. — Weneriigi rajamise lugu. — Nestori teatuste sisu ja koor: nende tõsine wäärtus. — Kokkuvõte. — Lõpusõna.

Huwitawal, rahwalikul keelel jutustab H. Prants Weneriigi asutamise loost ja osast, mida Soomesugu rahwad selle juures etendanud. Tähelepanemise wäärt on iseäranis, kudas riik Soomesugu rahwaste sekka asunes, aga hiljemalt olude sunnil täitsa Slaawilaa-diliseks muutus.

Hind 50 kop.

Saada parematest raamatukauplustest.

Birk'i wärwimise-, wanutamise- (uhtumise), sheerimise- (pügamise), apreeterimise- (presimise), dekaterimise- ja keemiliku puhastamise-
auru-wabrik. Kõige suurem Eestimaal.

23. Tallinnas, Maakre uulitsal 23.
 (oma uues ärimajas kahe torniga).

„Grand Prix“ ja 7 kuldauraha 1904-09. Hinnad mitte kallimad kui vähem. ärides. **Hea töö.**

Lugu õige.

Kõhtunik: „Sa mis sündis siis, kui laebealune Teie kõrwafiilu andis?“

Kaebaja: „Siis andis ta kolmanda.“

Kõhtunik: „Kudas, kolmanda? Teise, tahtjite ütelda.“

Kaebaja: „Si, kolmanda, sest et ma teise ise talle andsin.“

Wõdrastemajas.

Herra: „Reette mulle kohwi, aga ilma figuwiteta.“

Perenaine: „Mis? Kas herra siis paljast wett soowivad juna?“

Wiimane soow.

Wõrtsufas, kes ameti poolest habemeajaja oli, mõisteti jurnita, mida iseäranis profurör nõudis. Enne hukkamist küsiti ta wiimase soowi järele.

„Mina soowifin profurörüherral habet ajada,“ oli wastus. Homo Novus.

4. Intendant.

5. Kamarinski (kuulus rahwatants).

6. Munk Ilidor.

„Budilnik“.

Tark kohtunik.

M. Wassiljewi järele X.

„Ober!“ hüüdis Wõwihow. „On teil siin midagi niisugust mida süüa võiks?“

„Olge head, siin on söögikaart.“

„Aha! Wõi teil on sarnane kaart? Huwitaw, huwitaw. Mis tarwis siis seesugune asjamees on?“

„Lubage, herra! See on selle tarwis, et igamees, kes süüa tahab, siit kaardi pealt järele waatab, missugust toitu ta tahab ja siis seda laseb enesele anda.“

„Ilus! Tubli!“ Suurepäraline korraldus! Mis see siis on? Hm! . . . Talupoja supp?“

„Jah.“

„Kas tõepoolest talupoja supp?“

„Kuidas siis. Meil on igasuguseid toitusid. Mida herrad soovivad, seda meie toome.“

„Supp? Talupoja supp? Täitsa talu supp?“

„Kuidas siis. Kokk keedab. Külap ta juba teab, kudas seda walmistatakse.“

Wõwihow pööras enese wanamehe poole, kes teise laua juures istus.

„Kas näete. . . Meie ei tunne veel sugugi oma kodumaad. Kas te mõtlete, et teda keegi tundma õpib? Ega seda ole! Oodake. Küll wist mõnedki, kui siit kaardi pealt loewad „talupoja supp“, ninad wiltu weawad ja ütlevad: „pfui, ma söön ainult peenikesi toitusid, aga seda „prostoi“ lobi ei wõta ma suhugi.“ Mida aga poolteist miljoni riigi rahvast sööb, — mis see teda huwitab! Ta sööb igasuguseid kotlettisid ja malettisid. Aga wot, kurat wõtku, ma tellin enesele talupoja suppi. Waatame ka kord, mida meie hall, püha tööloom sööb! Oober! Üks kaus talupoja suppi!“

„Mis see on?“

„Supp.“

„Supp? Missugune?“

„Talupoja supp.“

„Jah? Aga mis see on?“

„Loomaliha.“

„Aga see?“

„Kartul, kapsas, loorberi leht, et lõhna ja maitset annaks.“

„Ja see on siis talupoja supp?“

„Just nõnda.“

„Seesamane supp, mida talupojad sööwad?“

Wõörastemaja teener pühkis rätikuga otsaesiselt higi ja ütles rahutumalt ümber waadates:

„Ma kutsun parem peremehe teie jutule.“

„Kutsu wõi küpsetatud kurat siia, kui tahad! Las ta sele- tab mulle, kumb meist kelm on.“

„Wabandage. . .“ ütles wõörastemajapidaja, kes kära peale sinna tuli:

„Kärbes?“

„Mis kärbes?“

„Kas teate, nüüd, suwisel ajal. . . neid raipeid. . .“

Ei, siin ei ole kärbest! Aga mis toit see on?“

„Talupoja supp. Harilik.“

„Soo? Aga mis siis, kui ma selle supitaldrekuga teile wastu pead kõrwetan ja tõendama hakkkan, et see on harilik talupoja musu.“

„Lubage. . . iseasi on toit, iseasi riid.“

„Ah teie kelmid!!“

„Palun teid, herra, mitte söimata.“

„Mitte söimata? Teil käib igapäew mitusada inimest ja kui nad kõik endile teie talupoja suppi lasewad anda — mis nad siis ütlevad? . . . Et Wenemaal on kõik hästi, mingisuguseid puuduseid ei ole ja talupojad elawad külluses. . . Jah? Paluge politsei siia. Teeme protokoll! Ma teile õige näitan. . . Küll sa mul veel pogriss kükitad!“

„Lubage, herra kohtunik, tuliwad waikselt, rahulikult, aga pärast hakkasiwad kisendama. Näete, supp oli tema arwates liig hea.“

„Halb, tahtsite ütelda!“

„Ei, ei, hea! Miks, küsib ta, supil liha ja kapsad sees on — talupojad, ütleb ta, nõnda heaste ei söö.“

„Tõepoolest, mispärast teie kõik seda segadust ja kära tõtsite?“

„Aulik kohus, see on rahwa petmine! Talupoja supp? Hea küll. Andke's mulle seda, tahan ethnographiat ja talupoja olukorda tundma õppida. „Olge head!“ Waatan — mis see on?! Nad on sinna maitse pärast kas wõi lõhna-õli sekka walanud!“

„Leppige ära!“

„Mis? Ei taha!“

„Aga mis teie siis tahate?“

„Ma tahan, herra rahukohtunik, et terve Wenemaa teaks, missugust suppi talupoeg sööb!“

„Palun püsti tõusta! Kõigekõrgema ukasi järele jne. kodanik Wõwihow, kes awalikus kohas kära tõstis ja wõörastemaja peremeest sõnadega teotas, mõistetakse kolmeks päewaks aresti. Aga teie, . . . kuulge. . . Teie ärge enam seda toitu oma söögisedelile kirjutage.“

„Miks siis mitte, herra kohtunik?“

„Sellepärast, et talupojad tõepoolest niisugust suppi ei söö.“

„Missugust suppi nad siis sööwad?“

„Ei mingisugust.“

„Aga mida nad siis sööwad?“

„Mida? . . . Ei midagi!“

Tallinna ulitsaelu.

Pilt Tallinna „Waeste patuste“ ulitsalt pärast seda, kui see „fsehi ulitsaks“ ristiti.

Wastutaw loimetaja ja wäljaandja J. Jaason.

Tallinnas, M. Antje trükikojas trükitud.

EESTI
RAHVUSRAAMATUKOGU
AR